

Sietze van der Velde

Sietze van der Velde werd op 31 maart 1919 in Doorn geboren als jongste zoon in een gereformeerd gezin en was de oogappel van zijn moeder.

Op 19 september 1938 werd hij bij de Rijkszeedienst aangenomen als leerling onderofficiervliegenier voor de tijd van zes jaar met een proeftijd van acht weken. Hij werd geplaatst op het vliegekamp de Kooij te Julianadorp bij den Helder. Hier behaalde hij zijn klein vliegbrevet op 19 jarige leeftijd.

Nadat Sietze dit brevet had gehaald vloog hij boven het huis van zijn ouders en maakte daar een duikvlucht.

Dit werd hem door de leiding niet in dank afgenomen en werd op 16 november 1939 eervol ontslagen wegens ongeschiktheid voor de dienst.

Bij de inval van de Duitsers werd hij ingelijfd als gewoon dienstplichtige van de lichte 1939 bij het 3^e Luchtvaart regiment. Sietze vocht samen met de mariniers op de Maasbruggen in Rotterdam. Sietze was ontzettend fel op de Duitsers en weigerde na de capitulatie om zijn wapens af te geven. Hierna werkte hij bij de opbouw dienst en ging later bij de marechaussee. Op 25 april 1941 werd hij van Moerdijk overgeplaatst naar Oosterhout waar hij zijn intrek nam in een pension, Klappeijstraat 46. Theodoor Einstein, een joodse onderduiker, zou hier later ondergedoken het einde van de oorlog af wachten.

Sietze van der Velde was lid van de verzetsgroep Mekel.

In het najaar van 1940 richtte professor J.A.A. Mekel, hoogleraar in de mijnbouwkunde aan de TH in Delft, een verzetsgroep op. Deze verzetsgroep was min of meer gelieerd aan de OD, de Orde Dienst. Dit was een groep mensen die na de bevrijding de orde moest handhaven.

Professor Mekel was een man die milde wijsheid paarde aan een felle haat tegen de Duitsers. Hij had een grote persoonlijke invloed op zijn studenten en medewerkers. Hij omringde zich graag met mensen zoals Johan Brouwer, Anton van Duinkerken en Dirk Coster.

Naast het verzamelen van inlichtingen voor de geallieerden gaf professor Mekel ook valse identiteits papieren uit die hij als burgemeester van een willekeurige plaats ondertekende.

De mensen rondom hem die hij voor diverse werkzaamheden had ingeschakeld werden aangeduid als de groep Mekel.

Van enige structuur in deze groep was geen enkele sprake. Professor Mekel ontving iedereen in huiselijke kring en het was een komen en gaan van jongelui die verslag kwamen uitbrengen van hun verrichtingen. Dit gebeurde ook in aanwezigheid van vreemden.

Een onderlinge zwijgcode had de groep Mekel niet en vermoedelijk was men al te goed van vertrouwen. Deze opstelling was een reëel gevaar voor de groep Mekel.

In juli 1941 werd de hele groep Mekel opgerold. Er zou verraad in het spel geweest zijn.

Een van de arrestanten was Sietze van der Velde. Hoe Sietze bij de groep Mekel terecht is gekomen is onduidelijk. De meeste leden van de groep Mekel waren student.

Het was in ieder geval een feit dat Sietze de Duitsers tot in al zijn poriën haatte en doordat hij bij de marechaussee was kon hij tijdens de avondklok op straat verblijven en werd hij niet verdacht.

Uit de lijst der gevallen van de Koninklijke Marechaussee blijkt dat Sietze van der Velde net voor zijn arrestatie vanaf vliegveld Gilze-Rijen met een daar klaar staand vliegtuig naar Engeland wilde vluchten. Hij kreeg het vliegtuig niet gestart en werd gearresteerd.

Op de dag van zijn arrestatie, 27 juli 1941, werd ook Hendrik Johan van Zadelhoff gearresteerd. Mogelijk dat deze persoon ook betrokken was bij de voorgenomen vlucht met het vliegtuig. Deze twee waren de laatste personen van de groep Mekel die gearresteerd werden en mogelijk voelde Sietze de hete adem van de Gestapo in zijn nek en zag geen andere mogelijkheid dan te proberen Nederland met een vliegtuig te ontvluchten.

Bij het eerste OD proces wegens o.a. spionage werd Sietze met de rest van de leden van de groep Mekel ter dood veroordeeld.

Hij werd op 3 mei 1942 gefusilleerd in het lager Sachsenhausen bij Oraniënburg.

Jos van Alphen sprak in 1995 met een broer van Sietze van der Velde, Jan, en het gezin had nooit geweten waarom Sietze ter dood was gebracht. De moeder is nooit over het verlies van haar zoon heen kunnen komen en aangezien het onbekend is waar Sietze begraven ligt is op het graf van zijn moeder in Doorn een koperen plaat met zijn naam bevestigd.

Bronnen:

Jos van Alphen, Dorst, collectie Tweede Wereldoorlog.

Annie Huisman-van Bergen, De Vervolgden, jacht op twee Delftse studenten in 1941.